

2a JORNADA DE DROGODEPENDÈNCIES

LA INTEGRACIÓ SOCIAL AL SEGLE XXI

7 DE MAIG DE 2010

AULA MAGNA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Inauguració

GEMMA FONRODONA

Vicerectora d'Estudiants i Política Lingüística de la Universitat de Barcelona.

ORIOL ESCULIES

Director de l'ONG Projecte Home

MONTSERRAT BALLARÍN

Presidenta Delegada de l'Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona.

Aspectes psicobiològics de l'addicció

ANA ADAN I PUIG

Ana Adan. Doctora en Psicologia i Professora titular de Psiquiatria i Psicobiologia Clínica de la Universitat de Barcelona. Investigadora i directora del màster Drogodependències d'IL3-UB

És doctora en Psicologia i professora titular del Departament de Psiquiatria i Psicobiologia Clínica de la Universitat de Barcelona (UB). Realitza la seva tasca investigadora en la línia de recerca de Psicofarmacologia i Drogodependències integrada en el Grup Consolidat de Neuropsicologia de la UB. Ha publicat més de 90 treballs científics internacionals i nacionals. Ha format part del comitè científic de diversos assaigs clínics i ha redactat informes com a experta clínica per al Ministeri de Sanitat. És coordinadora i docent de les assignatures obligatòries de Psicofarmacologia a l'ensenyament de Psicologia de la UB i de la de Drogodependències i altres addiccions del Màster Oficial de Psicologia Clínica i de la Salut. Ha desenvolupat una àmplia labor docent en cursos de màster, postgrau i doctorat de diverses universitats. És Directora del Màster en Drogodependències de IL3-UB i tutora de la versió on-line.

El fenomen de l'addicció a substàncies psicoactives és molt complex i per explicar-lo cal considerar un model multi factorial que incorpori aspectes tant biològics, com psicològics i socials. Però sens dubte existeixen factors biològics que predisposen amb un determinat pes específic que una persona que comença a consumir una substància desenvolupi un trastorn addictiu. Amb independència de l'efecte conductual que tingui la substància –estimulant, depressora o psicodislèptica- quan es comença a consumir produeix un increment de l'activitat cerebral de la via dopaminèrgica mesolímbica que és el substrat fisiològic del reforç. Existeixen diferències funcionals i de polimorfisme genètic en el sistema dopaminèrgic les quals fan que la presència inicial d'una droga produeixi un reforç més positiu, i promogui nous contactes amb la droga i l'establiment d'un consum continuat en l'individu.

Per altra banda, l'efecte del consum continuat o crònic de drogues produeix modificacions amb conseqüències funcionals negatives pel Sistema Nerviós. Davant la presència repetida d'una droga els circuits funcional del Sistema Nerviós responen amb neuroadaptacions que són les responsables del desenvolupament de fenòmens com la tolerància, la sensibilització i la síndrome d'abstinència. Així, per exemple, la via dopaminèrgica mesolímbica disminueix l'activitat endògena perquè la droga està actuant amb efectes agonistes o d'increment funcional. Un altre fenomen ben conegut a dia d'avui és la modificació de l'expressió gènica.

Cal esmentar el risc de desenvolupar trastorns psiquiàtrics en individus consumidors de drogues, podent destacar-se els de tipus psicòtic i de l'humor. Per exemple, el consum important de cànnabis multiplica per quatre el risc de patir esquizofrènia al llarg de la vida. Les drogues també augmenten la quantitat de radicals lliures en l'organisme, el que es coneix com estrès oxidatiu i que pot conduir a la mort cel·lular.

Actualment tenim pocs elements predictors de la vulnerabilitat biològica a l'addicció previ desenvolupament de l'addicció. A més, cal precisar que l'absència de factors biològics no preserva per complet i la seva presència no s'ha de considerar com a causa segura que es desenvolupi un trastorn per dependència. El progrés científic en el coneixement dels factors biològics és cabdal, però, per aconseguir abordatges de tractament integral més eficaços, per disminuir l'índex de recaigudes i millorar la qualitat de vida dels pacients.

XAVIER SOLEY

Director General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA)

Xavier Soley i Manuel. *Director general d'Atenció a la Infància i l'Adolescència del Departament d'Acció Social i Ciutadania*

Xavier Soley i Manuel (17 de desembre de 1965, Sabadell, el Vallès Occidental). És llicenciat en Dret per la Universitat Autònoma de Barcelona (1983-1988), màster en Dret Públic de Catalunya per l'Escola d'Administració Pública de Catalunya de la Universitat Autònoma de Barcelona

Treballa a la Generalitat de Catalunya des de 1990. Ha estat subdirector general d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (2002-2005) i des del 2006 és el director general d'Atenció a la Infància i l'Adolescència. Ha desenvolupat les responsabilitats de tècnic superior de l'Assessoria Jurídica del Departament de Política Territorial i Obres Públiques (1990-1999), de cap del Servei de Recursos Humans de Departament de Política Territorial i Obres Públiques (1999-2002).

MANEL POUSA

President de la Fundació Pare Manel

Manel Pousa. *President de la Fundació Pare Manel*

Manel Pousa i Engroñat (Granada, 1945). Graduat en Filosofia per l'Institut Catòlic de París i en Teologia per la Universitat de Sant Pacià de Barcelona, va començar els estudis d'Arquitectura. Al 1975 succeeix un dels moments més importants de la seva vida, es fa capellà diocesà.

Des de la dècada dels 70 treballa per millorar les condicions de les persones en situació d'exclusió social. El desig de respondre amb qualitat a noves i velles realitats d'exclusió, va orientar a un grup de persones afins al Pare Manel a crear, a l'octubre de 2004, la Fundació Pare Manel. Aquesta entitat, de la qual és president, desenvolupa projectes educatius amb infants i joves, amb l'acollida i acompanyament de persones immigrades i amb la reinserció social de persones preses.

LA MEVA EXPERIÈNCIA: Estic en un lloc i rol privilegiat: no sóc ni professional, ni voluntari. Aprofito el "chollo" per intentar establir relacions i vincles amb les persones, especialment amb la gent de presó i companyia. Completant i coordinant tasques i projectes dels professionals i de la Administració: no som millors que els "polítics" (per exemple).

PEFIL D'AQUESTES PERSONES: El perfil es pot contemplar amb diferents actituds. Depèn d'aquesta actitud sorgeix la relació que s'estableix i per tant de **com atenem**. Però no és difícil posar-se d'acord que el perfil és el de les persones que viuen al MARGE, i que estan EXCLOSOS dels nostres sistemes morals i socials.

COM ES POT CRÉIXER, EVOLUCIONAR: Plantejant d'entrada els mals socials com malalties en dues direccions (no només en una, del marginat cap la societat), sinó com i perquè una persona (batejada com a delinqüent) arriba a aquesta situació seva.

El plantejament no vol dir que tinguem la solució, però permet al menys trobar camins d'esperança i evitar la PREPOTÈNCIA dels "BONS" i dels nostres sistemes. Tampoc vol dir que aquests intents siguin fàcils. Per tant crec que els PROBLEMES i DIFICULTATS de tot això queden ben palesos amb aquests plantejaments.

ESPERANÇA SÍ: Però la qüestió dels ÈXITS NO M'INTERESSA ni plantejar-la. Per què preguntem si són molts els que es reintegren?.

MODERADOR:

	<p>XAVIER MUIXÍ.</p> <p>Periodista de Barcelona Televisió.</p>
---	---

Xavier Muixí i Solé (Barcelona, 1968) és llicenciat en periodisme per la Universitat Autònoma de Barcelona, i té una llarga trajectòria professional lligada al món periodístic, tant en ràdio com en televisió.

Radio 1 i Ràdio 4 de RNE, Ràdio Barcelona-Cadena SER i COM Ràdio configuren el seu bagatge radiofònic. A la televisió, ha exercit de presentador, editor i director d'espais de caire informatiu com Gran Angular, Línea 900 i L'informatiu vespre, entre d'altres.

Des d'octubre de 2008 és director dels serveis informatius de BTV, i també dirigeix i presenta l'informatiu Les notícies de les 10 (de dilluns a dijous a les 22.00 h).

Taula Rodona / EXPERIÈNCIES

	<p>XOCHILT MEJÍA</p> <p>Psicòloga de Projecte Home</p>
---	---

Xochitl Mejía. *Psicòloga. Màster en psicologia clínica i de la salut. Tècnica en prevenció de drogodependències a Projecte Home Catalunya. Aplica a Catalunya els programes de prevenció: Entre Tots, A temps, Trencaclosques i Competències parentals.*

Desenvolupament d'habilitats per a la vida: La prevenció com una eina per a la integració social.

L'exclusió social és un procés, no una condició. Per això, realitzar programes d'intervenció educativa amb un plantejament biopsicosocial aborda la problemàtica de l'adolescència des d'un punt de vista integral, i d'aquesta manera ajuda a reduir conductes de risc, entre les quals l'exclusió social.

GORKA SANTOS

Agent de l'Oficina de Relacions amb la Comunitat dels Mossos d'Esquadra de Sants – Montjuïc (Barcelona)

***Gorka Santos Odriozola.** Agent del Cos de Mossos d'Esquadra Actualment destinat a l'ABP Sants-Montjuïc - Responsable de l'Oficina de Relacions amb la Comunitat.*

- Explicació de les funcions de l'Oficina de Relacions amb la Comunitat.
- Breu introducció al Marc Legal.
- Prevenció per part del Cos de Mossos d'Esquadra en l'àmbit de les Drogues.

ESTHER HENAR

Directora de la Sala Baluard de Ciutat Vella (Barcelona)

ESTHER HENAR** Educadora Social, Tècnica en Gestió de Projectes. **Associació Benestar i Desenvolupament (ABD).** Directora Tècnica de l' Àrea de Pobresa i Inclusió. Llarga trajectòria i experiència en atenció directa i gestió de projectes i serveis en l' àmbit de les **Drogodependències, VIH/sida i Immigració.

A finals dels anys vuitanta l'epidèmia de sida afectava els drogodependents, la necessitat d'intervenir en la prevenció passava per ésser capaços de buscar estratègies d'aproximació cap a aquestes persones i per posar en marxa els Programes de Reducció de danys amb l'objectiu d' acompanyar l'usuari en la cura de la seva salut, amb la pretensió que la persona aconseguís travessar i sobreviure la fase de consum amb el mínim de perjudicis a nivell físic, psíquic i social i afavorir així l'accés als tractaments i al recolzament necessaris per a cada persona segons la seva situació.

Des d'aquesta perspectiva i de forma progressiva les administracions públiques aposten per la posada en marxa d'una xarxa pública social i sanitària adequada a les necessitats de la població drogodependent, l'existència de programes d'intercanvi de xeringues i la instal·lació de centres socio-sanitaris per a toxicòmans en situació especialment vulnerable que proporcionin atenció mèdica, orientació social, recolzament psicològic, menjar, dutxes i venopunció amb supervisió sanitària, i també el desenvolupament de programes de manteniment i de lliurament controlat d'opiàcis amb criteris mèdics.

Sala Baluard, Centre d'Atenció i Seguiment de les Drogodependències de Baixa Exigència es posa en funcionament el desembre de 2004

Amb aquest recurs es pretén reduir el consum de drogues psicoactives i les seves repercussions negatives en la salut de l' individu i del seu entorn social a través del tractament de baixa exigència i atenció socio -sanitària a les persones que presenten una situació de dependència crònica a drogues i no es poden beneficiar de l'oferta de serveis existents.

MODERADOR:

ANTONIO BAQUERO

Periodista de El Periódico.

Antonio Baquero, (Barcelona, 1974) Va passar set anys alternant la labor de corresponsal en el Magreb amb la de reporter de guerra. En el 2005 va regressar a Barcelona per dedicar-se a informar sobre el terrorisme islàmic i el crim organitzat. Actualment escriu sobre temes socials a El Periódico de Catalunya.

TAULA RODONA / PERSONES

Persones que han superat els seus problemes de drogues.

MODERADOR:

Jordi Sacristán

Periodista

Jordi Sacristán, periodista. Forma part de l'equip que va iniciar les emissions de COMRàdio. Ha treballat a Antena 3 de Ràdio i a Ràdio Nacional d'Espanya. Actualment presenta i dirigeix el programa "Angles" de la Xarxa de Televisions Locals i el programa "Paisatges Humans" a COMRàdio. La seva trajectòria s'ha desenvolupat a informatius i programes, en projectes de traç molt divers.